

vedl. 5.18

Utdrag fra Byggedetaljblad om krav til lysgraver foran kjellervinduer

523.151 Lysgraver foran kjellervinduer

11 Funksjon

Lysgravens funksjon er primært å slippe inn lys til rom under terreng. I tillegg kan den fungere som rømningsvei.

12 Dagslys

TEK krever at rom for varig opphold skal ha tilfredsstillende tilgang på dagslys, med mindre oppholds- og arbeidssituasjonen tilsier noe annet. Rom for varig opphold er i følge veiledningen til TEK oppholdsrom (stue, kjellerstue), soverom og kjøkken. Arbeids- og spiserom i arbeidslokaler må ha tilfredsstillende dagslys og utsyn med mindre oppholds- og arbeidssituasjonen tilsier noe annet. Krav til dagslys er nærmere behandlet i Byggedetaljer 421.625.

13 Vindu som rømningsvei

Krav til rømning fra bygninger er beskrevet i Planløsning 321.036. Hvis kjellerrom skal brukes til varig opphold, skal det ha godkjent rømningsvei. Vindu i kjeller kan godkjennes for rømning hvis det har fri bredde minst 0,6 m og fri høyde minst 0,5 m i åpen tilstand. Underkanten på rømningsvinduer skal ikke ligge mer enn 1,0 m over golvet med mindre det er tatt spesielle forholdsregler for å lette rømningen, som f.eks. en benk e.l. fast montert under vinduet. Vindu som rømningsvei er beskrevet i Byggedetaljer 520.391. En lysgrav må være utformet slik at den ikke gjør det vanskelig å rømme gjennom kjellervinduet. Lysgraven kan derfor ikke være mer enn 1,0 m dyp, dersom det ikke er gjort spesielle tiltak for å lette rømningen. Når vinduet er åpent må det ikke sperre for muligheten til å rømme. Rømningsveien skal også kunne brukes om vinteren. Snø som kan hindre rømning må derfor fjernes. Eksempel på vindu som egner seg som rømningsvei i lysgrav er vist i fig. 13.

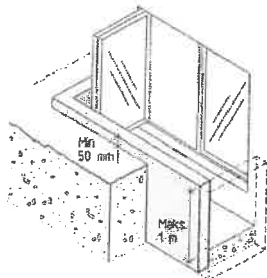

Fig. 13

Sidehengslet utadslående vindu med lysgrav som kan fungere som rømningsvei

14 Dimensjoner

Kassen til lysgraven bør stikke minst 50 mm over terreng, slik at overvann ikke renner ned i lysgraven. Bunnen i lysgraven må renses så ikke løv o.l. tetter dreneringen. For å lette rensingen bør avstanden fra kjellerveggen til kassens frontvegg omtrent tilsvare høydeforskjellen mellom terreng og underkanten av vinduet, hvis ikke andre forhold tilsier andre dimensjoner. For lysgraver foran kjellervindu i oppholdsrom er hensynet til dagslys og rømning som regel avgjørende for dimensjonene, se pkt. 12 og 13.

15 Sikring av lysgraver

151 *Krav.* TEK krever at nivåforskjeller må utføres slik at de ikke utgjør fare for personer, og avgrenses slik at de heller ikke utgjør fare for personer som snubler nær dem. I henhold til veiledningen til TEK må nivåforskjeller på mer enn 0,5 m nær gangbaner beskyttes med rekkverk med høyde minst 1 m. Rekkverk er beskrevet i Byggedetaljer 536.112. Det fins forskjellige typer prefabrikkerte rekkverk. Alternativt kan man sikre med rist eller dekke, se pkt. 152 og 153. Der lysgravene fungerer som rømningsvei må eventuelle rister e.l. lett kunne løftes opp fra undersiden.

152 *Rister.* Ristens konstruksjon avhenger av eventuell gangtrafikk over lysgraven og av lysgravens størrelse. Man kan få kjøpt ferdige rister i forskjellige dimensjoner og utførelser. Det fins også rister som tåler tyngden av kjøretøyer.

153 *Tette dekker.* Dekker av glassbyggestein, beregnet for utendørs bruk, kan brukes for å sikre lysgraver. Glassbyggestein slipper gjennom dagslys. Selv om dekkene blir relativt tette, må det være drenering i bunnen av lysgraven.